

Bijlage 1 Objectieve verkeersveiligheid

In deze bijlage beschrijven wij de input voor het beoordelen van verkeersonveilige locatie aan de hand van de diverse bronnen, nl.:

- de BLIQ rapportage op basis van landelijke BRON bestand,
- klachten en meldingen, afdeling openbare werken
- onderzoeken (sluipverkeer, fietsersbond)
- input van werkgroep Mobiliteit

Al deze bronnen leiden tot een gewogen lijst met verkeersonveilige locaties.

1.1 BLIQ (verkeersongevallenregistratie BRON¹)

Belangrijk aspect voor het kunnen inschatten van de effecten van het gevoerde beleid zijn de geregistreerde ongevalgegevens. Om de verkeersveiligheid in Nuenen te beoordelen is gebruik gemaakt van een zogenaamde 'BLIQ verkeersveiligheidsrapportage' voor de periode 2014-2018 tweede kwartaal (Q2).

Met behulp van data beschrijft de rapportage een op feiten gebaseerd inzicht (een blik) in de actuele situatie op de weg. BLIQ sluit aan op het landelijke verkeersveiligheidsbeleid dat is gericht op Duurzaam Veilig en een integrale aanpak van Engineering, Education & Enforcement (de 3 E's).

Het doel is het terugdringen van het aantal doden (maximaal 500 in 2020 in NL) en ernstig gewonden (maximaal 10.600 in 2020 in NL). Daarnaast sluit BLIQ aan op het provinciale beleid dat is gericht op 'Nul doden', een aantal vaste thema's en elk jaar een specifiek jaarthema. Jongeren zijn een vast thema in het provinciale beleid, net als de fiets en ouderen. De provincie Noord-Brabant heeft voor 2018 als speciaal thema 'Snelheid' gekozen. Over al deze thema's wordt gerapporteerd in deze BLIQ. Daarnaast vormt de Leidraad Handhavingsplan Verkeer 2016-2018 van het Openbaar Ministerie, Pakket CVOM en politie een uitgangspunt voor de rapportage. Ook hierin speelt snelheid een belangrijke rol.

¹ BRON = Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland

Bevindingen

Verkeersveiligheid algemeen

Gemeente Nuenen staat 14e in de lijst van 21 regio gemeenten voor het aantal verkeersslachtoffers per hoofd van de bevolking. Daarmee scoort Nuenen gemiddeld. In de periode 2014-2018 (Q2) vonden in Nuenen 414 ongevallen plaats. Daarbij zijn 66 gewonden en 7 dodelijke slachtoffers gevallen. Deze waarden geven een indicatie van de verkeerssituatie. Nuenen scoort niet heel slecht op verkeersveiligheid.

Betrokken doelgroepen

Onder jongeren, in de leeftijd van 12 tot en met 24 jaar, valt 23% van de slachtoffers. In de groep kwetsbare vervoerswijzen (voetgangers, fietsers en bromfietzers) valt ongeveer 60% van de verkeersslachtoffers. De meeste dodelijke slachtoffers zijn bestuurder van een personenauto.

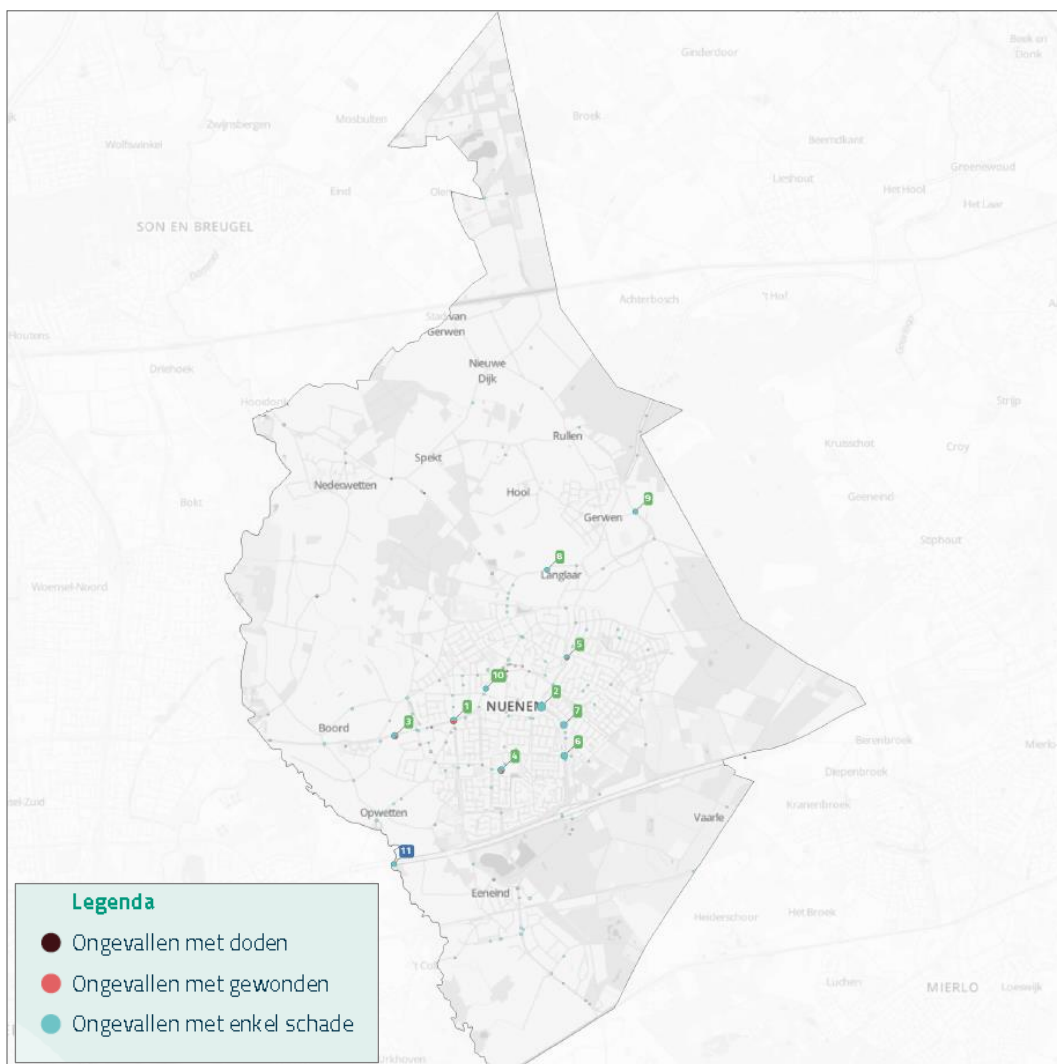
Verkeersongevallenconcentraties: VOC top 10

Op een aantal wegen komen relatief veel verkeersongevallen voor, dit zijn locaties met 3 of meer ongevallen. De positie in de lijst wordt bepaald door ongevallen met enkel schade 1 keer te tellen, met gewonden 2 keer en met doden 3 keer te tellen. De tabel combineert de top 10 van gemeentelijke wegen met de top 3 van de overige wegbeheerders, mits deze top 3 qua aantal ongevallen binnen de top 10 van gemeentelijke wegen valt. Het verbeteren van de verkeersveiligheid op basis van verkeersongevallenconcentraties is wenselijk op de volgende locaties:

	Straatnaam	Ongevallen met		
		enkel schade	gewonden	doden
1	Europalaan, Geldropsedijk ²	2	2	0
2	Europalaan, 't Pluuke	6	0	0
3	Europalaan	3	1	0
5	Hoge Brake	3	1	0
4	Beekstraat, Smits van Oyenlaan	2	1	0
5	Klamperlaan, Smits van Oyenlaan	4	0	0
6	Smits van Oyenlaan	4	0	0
7	Gerwenseweg	3	0	0
8	Lieshoutseweg, Moorvensedijk	3	0	0
9	Parkstraat	3	0	0
10	A270 5.8R	3	0	0

tabel 1: aandachtlocaties ongevallen periode 2014-2016

² Meting deels voor reconstructie en aanleg HOV2

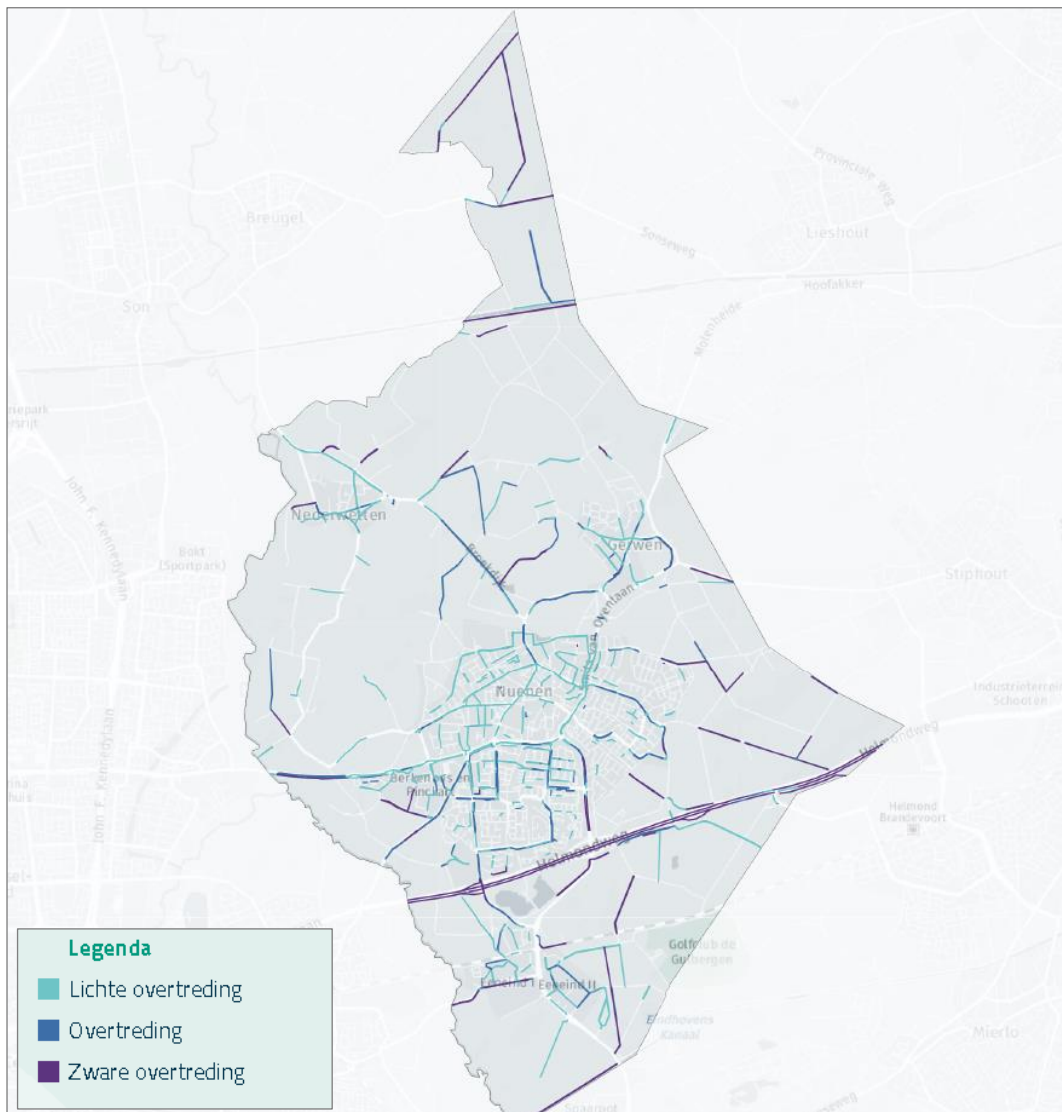

figuur 1: verkeersongevallenconcentraties en de VOC top 10³, periode 2014-2018

Snelheid en ongevallen

Dankzij actuele snelheidsgegevens is het inzichtelijk waar te hard wordt gereden in Nuenen, zie figuur 2. Op de kaart zijn snelheidsgegevens op basis van de V85 per wegvak weergegeven. Snelheidsovertredingen komen in de gehele gemeente voor, maar in verhouding wordt op 30 km/uur wegen het meeste de snelheid overschreden.

³ De locatie van 52% van de verkeersongevallen is niet exact bekend en niet in deze kaart opgenomen.

figuur 2: snelheden in de periode: mei 2018

De ongevals- en snelheidsmetingen geven aan dat er een sterke relatie is tussen snelheidsovertredingen en ongevallen op 30 km/uur wegen. Dit leidt tot een top 10 van aandachtlocaties, deze staat opgenomen in tabel 2.

	Straatnaam	Weglengte	Limiet	Snelheid (V85)	Gewonden	Doden
1	Europalaan	0,8 km	50	54	2	1
2	Collseweg	1,7 km	30	47	1	0
3	Opwettenseweg	0,9 km	30	39	2	0
4	Beekstraat	1,4 km	30	40	1	0
5	Opwettenseweg	1,9 km	30	42	1	0
6	Lieshoutseweg, Olen, Sonseweg	1,5 km	60	74	4	0
7	Europalaan	0,6 km	50	55	1	0
8	A270	1,1 km	100	114	0	1
9	Broekdijk, Eikelkampen	4,0 km	60	66	1	2
10	Geldropsedijk	1,9 km	50	61	0	1

tabel 2: aandachtlocaties snelheid en ongevallen

Vaak zijn de 30 km/uur wegen niet of niet volledig volgens Duurzaam Veilig ingericht. Specifiek voor bovenstaande top 10 geldt dit voor de Collseweg en de Opwettenseweg.

1.2 Klachten en meldingen

Het meldsysteem van de gemeente geeft een diffuus beeld voor het aantal klachten en meldingen en is geen goede bron voor het samenstellen van een lijst met verkeersonveilige locaties. Veel klachten en meldingen zijn algemeen en gaan niet altijd over feitelijke onveilige situaties, maar betreffen vaak persoonlijke meningen en standpunten. Rekening met alle ingekomen klachten en meldingen heeft de afdeling Openbare Werken een top 10 van verkeersonveilige locaties opgesteld. Deze lijst is gemaakt van veel gehoorde (subjectieve) klachten en meldingen, die betrekking hebben op verkeersonveilige locaties, die na beoordeling wel terecht bleken. Deze top 10 heeft daarom niet per definitie een relatie met het aantal verkeersongevallen.

Top 10 verkeersonveilige locaties op basis van klachten en meldingen:

- 1 Opwettenseweg, hoge snelheid in combinatie met fietsers (kinderen schoolroute)
- 2 Boord, hoge snelheid in combinatie met fietsers (kinderen op schoolroute)
- 3 Collseweg, hoge snelheid in combinatie met fietsers
- 4 Europalaan, kruisingen met tweerichtingenfietspad (o.a. Vallestep en Geldropsedijk)
- 5 Beekstraat, hoge snelheid in combinatie met fietsers
- 6 Berg, snelheid in relatie tot verblijfsgebied
- 7 Vincent van Goghstraat, kruispunt met Luistruik, snelheid en weggedrag bij voorrangssituaties
- 8 Vallestep, snelheid en weggedrag bij voorrangssituaties, onduidelijke voorrangssituatie
- 9 Laan van Nunhem, snelheid en weggedrag bij voorrangssituaties
- 10 Gerwenseweg, snelheid

1.3 Verkeerstellingen en sluijverkeer

Sluijverkeer is de benaming voor (ongewenste) verkeersstromen die ontstaan als gevolg van capaciteitsproblemen (zoals ongevallen of files) op snelwegen of andere belangrijke wegen. Hierdoor wordt het onderliggende wegennet overbelast en ondervinden het lokale verkeer en de omwonenden hinder. De brede definitie van sluijverkeer maakt dat deze soms verkeerd gebruikt wordt. Beschouwen we sluijverkeer door de gemeente, door de wijk of door de straat? Immers, ook buurtbewoners kunnen onveiligheid(sgevoelens) veroorzaken.

Voorafgaand aan de Mobiliteitsvisie hebben we een inventarisatie opgesteld, daarvoor hebben we input gebruikt van verkeerstellingen en een kentekenonderzoek. Maar ook daarna hebben periodiek het verkeer geteld. Locaties waar sluijverkeer voorkomt zijn soms een indicatie voor verkeersonveiligheid.

Uit de verkeerstellingen blijkt dat er enkele wegen zijn waarbij het aandeel doorgaand verkeer relatief hoog is. Het voorkomen van sluipverkeer en het verbeteren van de verkeersveiligheid op de volgende wegen verdient op basis van de verkeerstellingen extra aandacht:

- Collseweg, als onderdeel van de route Eeneind-Eindhoven
- Opwettenseweg, als onderdeel van de route Eindhoven-Nuenen
- Broekdijk-Eikelkampen, als onderdeel van de route Son en Breugel-Nederwetten-Nuenen (beperkt sluipverkeer).

Sluipverkeer in de spits is gehaast en rijdt over wegen die daarvoor niet persé geschikt zijn. De wegen op deze routes verdienen extra aandacht, omdat het gebruik sterk afwijkt van de functie. In de module verkeersveiligheid worden maatregelen voorgesteld op wegen waar de inrichting niet klopt met de wegategorisering en waar ongevallen bovendien nog extra aanleiding voor maatregelen geven. Het valt ook op dat enkele locaties met snelheidsproblemen op gebied van verkeersveiligheid (tabel 2), een aantal keren samenvalt met routes met een hoge intensiteit in de spitsperioden.

Op de Smits van Oyenlaan en Geldropsedijk zien we ook een hoog aandeel doorgaand verkeer, maar dit is door de functie (bundelroute) verklaarbaar. We gaan in het kader van een planstudie kijken welke maatregelen daar nodig zijn.

1.4 Fietsknelpunten

De Nuenense afdeling van Veilig Verkeer Nederland en de Fietsersbond hebben de voornaamste ervaren fietsknelpunten in Nuenen in kaart gebracht. De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- 1 Kruising Lyndakkers-Oude Kerkdijk met Meierijlaan-Hoge Brake,
- 2 Aansluitingen Hoekstraat-Eikelkampen
- 3 Fietsoversteek Vincent van Goghstraat-De Luistruik
- 4 Nuenen centrum: Parkstraat, Park en Berg.

1.5 Input werkgroep Mobiliteit

De module Verkeersveiligheid biedt, naast bovenstaande bekende onveilige locaties, ook eenmalige inhaalslag waarbij kleinere klachten en suggesties ingebracht kunnen worden. Nuenenaren (waaronder leden van de werkgroep mobiliteit) storen zich kennelijk aan kleine onduidelijkheden, kennen de achtergronden van keuzes niet of hebben concrete suggesties voor quick wins. We willen daar ruimte aan geven via een zogenaamde 'shout box', een lijst met opmerkingen, waarvan er sommige meteen afgewerkt kunnen worden, anderen meeliften met langere termijn ontwikkelingen en sommigen wellicht geen concreet vervolg krijgen (maar wel kritisch tegen het licht gehouden worden).

Shout box

Bovenstaande input uit de BLIQ rapportage, verkeerstellingen en fietsknelpunten is besproken met de werkgroep Mobiliteit. Zij hebben als aanvulling op de reeds benoemde verkeersonveilige locaties de Refeling aangeduid als verkeersonveilig en daarmee als punt van aandacht voor het verkeersbeleid. Aangegeven wordt dat de snelheid van het gemotoriseerde verkeer veel te hoog is, dit levert gevaarlijke situaties op bij de oversteek, onder andere richting het winkelcentrum, sporthal de Hongerman en Eindhoven.

1.6 Prioriteit voor 16 verkeersonveilige locaties

Wanneer we bovenstaande gegevens, deels objectief en deels subjectief, samenvoegen komen we tot de volgende gewogen lijst met onveilige locaties in de gemeente Nuenen:

Verkeersonveilige locaties

- 1 Opwettenseweg
- 2 Boord
- 3 Nuenen centrum in samenhang: Parkstraat, Park en Berg.
- 4 Hoge Brake (Kruising Lyndakkers-Oude Kerkdijk met Meijerijlaan-Hoge Brake)
- 5 Vincent van Goghstraat (o.a. fietsoversteek Vincent van Goghstraat-De Luistruik)
- 6 Smits van Oyenlaan (o.a. Klamperlaan)
- 7 Europalaan
- 8 Beekstraat
- 9 Collseweg
- 10 Broekdijk-Eikelkampen (aansluitingen Hoekstraat-Eikelkampen)
- 11 Vallestep
- 12 Laan van Nunhem-Nuenderbeekselaan-Laan ter Catten-Papenvoortsedijk
- 13 Gerwenseweg
- 14 Lieshoutseweg-Moorvensedijk
- 15 Geldropsedijk
- 16 Refeling